

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 65 ANUL XXI.

Sabiu, in 1224 Augustu 1873.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. consist. 763. — 1873.

Preacinstitoru PP. Protopresbiteri si Administratori ppresbiterali! Onorata preotime eparchiale, si iubitu poporu credinciosu alu archidiecesei nostre!

A venitu la conosciinta Consistoriului archidiececanu, ca la intemplari de espropriari de pamenturi bisericesci la societatile drumurilor de feru comitetele si sinodele nostre parochiali, sub cuventu, ca comunele bisericesci suntu autonome, adeca nesternatore si de sine statatore, incheia contracte si facu vendiari, fara de a relatiuna despre acesi'a la autoritabile mai inalte bisericesci, si fara de a accepta incuviintiaru din partea acestora.

Deci dupace legea nostra bisericesca, Statutul organicu, prescrie in § 7, punct. 8., ca sinodele parochiali suntu datore a asterne decisiunile sele proprie prin P. Protopresbiteri Consistoriului concerninte spre pertractare ulterioara, Consistoriulu archidiececanu si tiene de datorintia, a aduce la conosciinta publica a credinciosilor nostri, ca sinodele nostre parochiali si cu atata mai putienu comitetele parochiali seu singuratici individi, fia acei'a ori si in ce oficiu alu comunei bisericesci, nu suntu indreptatite, a vende seu a schimbati ce-va din pamenturile bisericesci, fara de incuviintiaru premersa din partea Consistoriului archidiececanu.

De aici urmeza, ca comunele bisericesci nu suntu indreptatite a incheia nici contracte pentru asemenea vendiari seu schimbari de pamenturi bisericesci, pana candu nu primescu spre acesi'a concessiune consistoriale, si ca incheiandu-se asemenea contracte, si nesubsternendu-se Consistoriului archidiececanu spre aprobare, acelea suntu nulle si fara valore; iera cei ce le-au incheiatu si subscrisu, voru fi responsabili cu averile loru proprie pentru ori-ce dauna, ce s'aru fi casionatu prin ele respectivei biserici.

Deci ca in comunele nostre bisericesci sa merga tote dupa lege si bun'a-renduiea, presiedintii sinodelor si comitetelor parochiali se insarcineza, a fi cu tota grija, ca nimic'a din averile biserice-lor loru, si cu deosebire din pamenturile si realitatile acelor'a, sa nu se instraineze, fara concessiune anumita din partea Consistoriului archidiececanu, carele fiindu incunoscintiatu de bunu tempu despre asemenea intentiuni, va da pentru fia-care casu speciale indreptarile de lipsa mai de aproape.

Din siedintia Consistoriului archidiececanu tie-nuta la Sibiu in 11 Augustu 1873.

Nicolau Pope'a m/p.

Archimandritu si Vicariu archiepiscescu.

Preotimea eparchiale este insarcinata, a publica si a explica poporului acestu circulariu in Duminec'a cea mai de aproape dupa primirea lui.

Press'a ungara se ocupa in sesiunea acesi'a morta cu lucrurile cele mai varie. Cestiunea croata, care in curendu iera va preocupá spiritele, pentru ca deschiderea dietei croate ne sta inainte face organelor guvernamentali pre langa tota contielegerea ambelor deputatiuni regnicolare multa ingrigire. „Pesti Napló“ discuta asup'a articolului aparutu de curendu in diariulu „Obzor“ in care se pretinde, ca dieta Croatiei, inainte de ce se va lasa in revisiunea complanpei, sa asterna Majestatiei Sele rogarea pentru denumirea gratiosa a banului in sensulu legei. „Pesti Napló“ e tare irritatu asup'a unei atare procederi si-si exprima convingerea, ca la casu, candu si opoziunea din dieta are astfelu de idei, revisiunea de siguru nu se va implini si ca in genere dieta nu va presta nici unu lucru folositoriu.

Dorinti'a, de a dá regimului barbatu, cari suntu

placuti unei partide, aru fi neindreptatita si neparlamentaria chiaru si acolo, unde esista o vielia parlamentaria; cu atatu mai pucinu sensu aru ave acesta pretensiune in Croati'a, unde nefiindu indetultoria nici favorarea revisiunei se mai ascepta dela corona, ca se ii se prescrie, candu se denumescá pre banu. —

Tristu lucru aru fi si cu membrii deputatiunei regnicolare, candu nu aru fi in stare, de a casciga pentru revisiunea subscrisa de densii o majoritate mare fara de a exprima astfelu de estravagantie.

Se face multu sgomotu despre participarea cabinetului din Vien'a la fusiunea bourboniloru. Se vorbesce deja de o subminare a contelui Andrassy si se arunca cuvinte de spaima, ca aceste: Metternich, Camarilla si reactiune.

Pana acum lucrorile stau astfelu, ca din Vien'a se raspunde la indicarea prima, cam vaga, ca cercurile oficiose de acolo aru fi avutu manile in jocu la opera de conciliare a principiloru din cas'a bourboniloru si orleanidiloru, cu unu „nu“ resolutu si neclausulatu. Acestu „nu“ a purescu de siguru dela cabinetu, a avutu dara o origine respectabila si fu giratu de unu organu oficiosu alu regimului, de diariulu „Nordd. Allg. Ztg.“

Unele foi nationali liberali din Berlin revinu asup'a acestei impregiurari. Acestoru foi sa se fi telegrafatu din Parisu, ca nu cabinetulu vienesu, ci curtea vienesa aru fi luatú parte la opera fusiunei; aci „Nat. Ztg.“ mai adauge tromfulu celu mare, ca ducele de Alencon e comnatulu imperatesei-reginei nostre si ca elu aru fi aceli'a, care a initiatu pertractarile; de acea si inalta sea consangena aru trebú sa scia de lucru si se fi conlucratu la acesi'a. Cine sta bunu pentru adeverulu acestei asertiuni. Impregiurarea, ca aceste diuarie, ce latiescu astfelu de asertiuni suntu din Berlinu, nu ne garantéza acesi'a; pentru ca dorere! O parte a presei prusiane numera intre cele mai sante traditiuni ale sele si pre aceea, de a spriginu ori-ce pote degradá pre Austro-Ungari'a si dinasti'a acestei'a.

A satisface acestei publicistice, a ajutorá tendintiele ei si a latu in sinulu populatiunei nostre nelinisce si disarmonia, nu pote fi caus'a nostra. Referintiele personali si de afinitate ale curtei nostre cu bourbonii si orleanistii nu datéza numai de adi si totusi de candu datamu noi er'a cea noue nu s'a facutu ce-va cunoscutu, ce ne aru indreptati a presupone, ca din respectu către acele referentie personale s'aru face abatere dela politic'a, carea e presemnata prin interesele imperiului si prin factorii legislativi.

A controlá simpathiile si antipathiile nu pote fi objectulu publicitatiei, pana candu acele nu se manifestedia intr'unu modu, care aru ave injurintia si asup'a interesului publicu. Ca acesi'a din urma s'aru fi templatu — acesi'a — o spunemu sinceru — dupa starea lucrorilor de acum nu o tienemu de verosimila si insinuatiunile diariului „Nat. Ztg.“ si ale consortiloru nu ne voru seduce in privintia acesi'a.

Dupa cum canoscemu noi pre contele Andrassy, elu nu e barbatulu aceli'a, dupa a carui spate ori si care cercuri aru pote casciga o influintia asup'a desvoltarei politice, fara ca elu sa-si exprime fara amenare si fara respectu consciintia responsabilitatiei sele neimpartite. Debre-ce nu s'a templatu, potemu reconchide, ca nu au obvenitu astfelu de amestecari si se fece atata pulbere, numai pentru a face unoru vecini buni placerea de ale areta, cum de puternicu injuréza soflarea loru si preste granitie incóce.

„Fr. Bu.“

Scrisori militare din Francia către Diarulu „Le Danube“

In fine, s'a votatu legea militaria; acestu resultatu favorabilu este bine primitu de tota lumea.

Nu dicemu inse ca legea este perfecta. Din contra dara ce lucru este perfectu? Principalulu este sa avemu unu mecanismu prin care se punemu in mis-; care diferitele elemente ce avemu de o cam-data la dispositiunea nostra. Din nefericire adunarea a avutu nenorocita inspiratiune de-a completá acesta dispositiune prin alta, relativu la instalarea preotiloru militari. Intielegeti forte bine ca astfelu de renovatiuni suntu departe de-a placea oficeriloru si soldatiloru nostri. Efectulu a fostu deplorabile, si resultatulu cautatu nu se va obtinea. Mai intaiu, preotii actuali, nisece ómeni precum se cade, nu suntu de locu satisfacuti de acesta mesura. Toti facu parte din clerulu seculariu si, in acesta calitate, nu iubescu de locu pre membrii clerului regulatu. Dupa legea noua, preotii voru putea fi alesi din diferitele ordine, ceea ce schimba cu totala cestiunea si introduce astadi in armata elemente ce n'aru fi trebuitu nici odata sa se introduca. Se pote judeca din acesta ce conflicte nu voru intardiá de a se radica si in ce positiune voru fi capii de corpuri in presentia unoru agenti ai caroru conducetori de omnipotenti, si numai sub autoritatea caroru se aflá ei, suntu in Belgi'a ori la Rom'a. Ce se face atunci cu unitatea francesa? Dara de ce se mai discutamu asemenea nebunia? Spiritulu francesu este mladiosu si admite câte o data asiá curiositati, fara inse a fi dominatu de densele. Parintii nostrii generalii nostrii cei mai distinsi din tempulu imperiului, restauratiunei si guvernului din Iuliu, s'au luptatu sa scape ostirea de aceste plage, si au reesitu. Si, tocmai dupa patru-dieci si trei de ani, vestiti nostrii generali sa vina si sa distruga ceea ce admisesera Marmont, Soult, Foy, etc.

Dara sa revenimu la cestiunea nostra italiana. In scrisorea cea din urma, spunemu de ceea-ce se temu óre-cari spirite judiciose din Itali'a, in casu de alianta cu Prusi'a. In acesi'a voiu areta obiectivulu prusianu si avantajulu ce statulu majoru de la Berlinu areta italianiloru pentru ai lua cu densulu.

In casulu unei aliantie italo-prusiane, cele doue objective voru fi Parisulu pentru armat'a Nordulu, Lyonulu pentru armat'a italiana si unu corpu bavaresu. Se va reinou astfelu esecutarea planului companiei din 1709, in tempulu carei'a cele doue armate ale Piemontului si Austriei luasera dreptu punctu de intrunire posibilu Dijonulu si Leon le Saulnier. Acestu planu, dupa cum se scia, cadu prin invingerea celoru doue aripe. Dara astadi, dicu prusienii si mai cu seama italianii, tempurile s'au schimbatu, midllocele s'au modificatu cu totulu; nu se voru mai intreprinde astfelu de campanii cu corpuri de 10, 20 ori 30 mii de ómeni, dara cu mase de 200 ori 300 mii ómenci, alu caroru mersu este regulatu mai dinainte de oficeri capabili de statu-majoru.

Pentru facilitarea acestei vaste operatiuni de resbelu in viitoru prusienii au activitatu forte multu adoptarea petrunderii St. Gothard. Pressiunea loru in acestu sensu pre langa Itali'a si Elveti'a, grabirea de a face sa se incepa lucrarile, discursulu ambasadorului loru la ceremoni'a de inaugurare a muntelui Cenisu la Turinu, preocupatiunile constante ale gazetelor oficiose din Berlin, calatoriile repetite ale oficeriloru prusiani in Elveti'a, in Franche-Comté, in Savoia, in Piemontu, cum si la Rom'a, insinuatiunile foiloru elvetiane, revendicatiunea Neuchastelului, proiectele anonime si recente contra Savoiei si Franche-Comté, scrierile multiplicata ale oficeriloru elvetiani, belgiani si italiani, devotati prusiei, suntu de ajunsu pentru a demonstra interesulu considerabile ce urmarescu staturile majore berlinese. Si intr'adeveru, interesulu pentru densii este nu numai politicu si economicu, dara inca si militaru. Calea ferata dela St-Gothard formedia, cu Rhinulu, Tesinulu si Aar, o baza de operatiuni

continua de mai bine de 300 leghe, care serva de trasura de unire între cele două puteri.

Astfelu dara, avantajele cele mai directe a strabaterei St. Gotthard sunt, pentru Prusia:

1. Intinderea comerțului germanu.
2. Amestecarea forțată a Prusiei în afacerile Elvetiei, pentru a cărei anexiune acceptă numai oră și momentul favorabilu.

3. Presiunea asupra Olandei și Belgiei, în ceea ce privește comerțul lor, pe deosebire a căror Prusia este stăpână absolută. Absorbirea prin urmare a acestor țări la unu timpu datu.

4. Aservirea Italiei la politică prusiană.

5. Ocupațiunea celor două ținuturi ale Rhenului, dela origine până la versătură, formându astfel o barieră inespugnabilă de partea Francei, lipsită de frontiere naturale.

6. Anexiunea Austriei germane, a Danemarcei și a porturilor din Adriatică.

Cătu pentru Italiă, Prusia o face se întrevada, că consecința a alianței și bunele sale vointe, recuperea Savoei și Nizzei, deca nu chiar a întregului ținut al Rhenului cu Marsilia și Toulon, Tesinulu superioru, frontierele naturale ale Alpiilor; în fine, perspectivă de a deveni marea arteră comercială a Angliei cu orientulu prin Anvers, Rhin, St. Gotthard și Brindisi.

Acestea sunt avantajele palpabile ce Prusia și Italiă speră a trage din această combinațiune. Dara, pentru a atinge acestu rezultat, o mică cadere a Francei este necesară. Oare Italiă se va lăsa a fi condusă pe calea ce pare ca voiesce ai aretă aliată sea momentana? În ultimă mea scrisoră, amu aretată opozițiunea ce multi italieni facu în această privință; într-o scrisoră viitoare voi esplică ceea ce cugetăm noi despre această din punctulu de vedere militară negresitu. „Tel.“

Jurnalistică la noi.*)

Ciudată idea și facu omeni despre jurnalistică în țără noastră!

Civilizațiunea antică greco-romana și avé *ἄγορά* și Forum, spre comunicarea ideilor, spre formarea opiniunii publice, bas'a ori cărei civilizațiuni.

Civilizațiunea modernă Galo-Bretana are jurnalistică, arena spre luptă în formarea opiniunii publice.

FOIȘIŢORA.

Discursu

ținutu în 29 Iuliu st. v. a. c. la întrunirea din Sabesiu.

Motto: „Lenesiulu, care ascunde mână în sinu, nu pôte se o duca la gură.“

Im. Solomonu.

Este unu adevăru recunoscutu, că toate națiunile atât a putere au, câtă știință, moralitate și avere posedă. Știința, moralitatea și averea combinate facu națiunile tari în launtru și respective în afara. Acestea sunt pietrele, pe cari trebuie să se clădească fire-care poporu edificiulu seu nationalu.

Să esamenăm acum împreună și situațiunea noastră, că împreună să aflăm și medicamente pentru ranele, de care suferim. (Cu voi a d-văstră facu observațiunea, că adevăru trebuie recunoscutu chiar și atunci, cându este în contră noastră, ca unu omu cu minte cantandu lăculu, nu caută a se înșelă pre sine însusi.)

Ne-amu deprinsu a dice totu-deună: țără, în care locuim, este a noastră, fiindu că noi suntem majoritatea numerică a locuitorilor; și atunci exprimăm unu adevăru curat că lumina sôrelui. Conlocuitorii nostri dicu: țără este a noastră, căci noi posedem orasiile și averea. Au dreptu? Fără a scruta descăndu cestiunea, dati-mi voi a sulevă câte-va momente!

Cine din d-văstră, cari cetii gozete, nu vede, că acolo nu se scrie nici odată de ținutii cutărei țări, ci numai de orasiile ei? Pentru ce atât a onore pentru unii, și atât a disprețu pentru cei-laltii?

Aci este nodulu ce trebuie deslegatu. Orasiile au consciința puterii proprii, în sateni jace ascunsă.

În statele moderne, politică este, și trebuie să fie eflusă opiniunii publice. Guvernele care lucra înfruntandu orbesc opiniunea publică, într-o di, cându această se afirmă, cadu zdrobite că de fulgeru.

*) În Romaniă, sunt multe în art. care se potriveșcu și la noi.

Noi voim să avem jurnalistică, dară voim să-i impunem cu totulu alte legi și chiar alta natură, voim că totă jurnalistică să fie negresitu precum suntă căni Constantinopolei: ai nimeni.

Apoi dloru cari judecaci astfelu! Unu jurnal trebuie să aiba unu motivu, și toate motivele tolerate în constituționalismu; totu jurnalulu luptă pentru ce-va, și nici unulu nu este în dreptu să dica celui-laltu: taci tu, sau vorbescu eu căci atunci aru fi să se adopte în jurnalistică noastră că principiu doctrină a școlii rosiilor, căci roșii, cându erau la putere, nu lasau pre nime să vorbească în adunări, și facu procese de presă celor ce nu scriau în placulu lor. Cându se urcă unulu să vorbească într-o sală, chiaru închiriată de elu însusi, luminată de elu însusi, veniau roșii stingu lăminările și dau în ghionturi pre oratori afara. Ei, și numai ei, trebuie să vorbească în publicu; avu dreptulu să și desvôlte, să și sprigine ideile lor: Cine nu este cu noi este contră patriei. Noi suntem patriă, cine nu dice că noi, este tradatoriu de patriă!

Credem că aru fi tempulu să inceteze aceste doctrine barbare, într-o constituțiune care a esitu ore cum din copilaria ei.

Constituțiunea admite opozițiune, căci astfelu aru fi monarhia pură, o singură vointă, o singură idee în totu statulu.

Chiaru Ddieu a totu polinte, admite pre draculu rivalu alu seu, îi dice dracu; dară 'lu lasă să traiască.

Să cercetăm legile jurnalistică în Engliteră și în Francea, genitorii jurnalistică, și macaru și în Americă, imitătorea acestor două națiuni civilizate, și să vedem cari suntă legile jurnalistică pre acolo și cum se exprimă jurnalele rivali, cari și sprigina fire-care ce voiescu ele să și sprigine, către cele-lalte jurnale, cari sprigina ceea ce nu le place lor.

În Engliteră, se degrada unu jurnal ca spriginescu protecționismulu seu liberulu schimb; ca este în partea liberală seu în partea conservatōre? se degrada elu chiaru cându s'aru dice că este organulu unii Palmerston seu alu cutărui omu politicu?

În Francea, unu jurnal republicanu, imperia-listu, orleanistu seu legitimistu se sfiescu elu a se aretă ceea ce este? Chiaru cându se dice organulu alu lui Thiers, se simte elu umilitu pentru

Dară opiniunea publică o formă orasiile. În imperii capitalele dau tonulu; în districte orasiile. Nu este asiă, că satele dimpregiuru în ori-ce cestiune se întreba, dară orasiile ce dicu? Nu este asiă, că ori-ce întreprindere se zămislesc și pucede din orasiu?

Cine are orasiulu, are districtulu, căci adeseori la o mână de orasieni se supunu și asculta mii de sateni. A-si potea aduce multe exemple, dară me marginescu a aminti numai unulu din cele mai cunoscute. În Fagarasiu o mână de meseriasi neromâni, deca nu potu conduce districtulu întregu, 'lu incurcă, 'lu chinuescu, și paralisă toate actiunile romanesci de acolo.

În orasie este concentrată, și se concentră totă averea districtului. De această se folosescu cei ce au orasiulu și o întrebunțidă de multe ori chiaru în contră aceloră, dela cari au luat-o.

În anul 1863 aveam unu terenu bunisioru de luptă politică, dară l'amu perdatu îndată. Sciti de ce? Puterea materială și morală, de care dispuneam n'a fostu destulă pentru a se opune torrentelui. Diviziunea ce se produse atunci în sinulu națiunii, nimici și simptomele de opozițiune. Nu voim combate nici unulu din cele două puncte de manecare, ce au servitu românilor din 1865 încôce, că base la operatiunile politice. Resultatele suntă de fatia, ele vorbescu cu putere irresistibile. Constatatu inse, că carulu statului, cătu se atinge de noi, merge forțe sigură. Noi n'am facu nici cătu dice proverbulu romanescu: buturgă mică restorna carulu mare.

Trantiti și aruncati din arenă de luptă, tractati vitregu din partea celor puternici, acum mai multă decătu ori-cându ne vedem avisati, numai la puterile noastre proprii. Acestea să le întrebunțim bine, pentru că să punem base valide la edificiulu nostru nationalu.

Toate națiunile au viitoriu, dară elu este condiționatu de presente. Cine despretuescu presentele, renunță la viitoriu.

Luptă noastră de acum nu pôte fi decătu pre terenulu bisericescu, școlar, social și moral. Pre cele două dintăiu, de-si este încă multă de doritu,

acastă? are elu mai multă voce în publicu, seu mai pucina vadia în arena? Nci decum; și negresitu că jurnalulu ce sprigina orleanismulu, este naturalu să și spriginitu de orleanisti, precum jurnalulu care sprigine imperiulu, să și sustenutu de imperialisti, să și primescu bani și totu felulu de adjuțore dela acea ele căroră interese se gasescu în cele ce sprigine acelu jurnalulu.

Acastă este partea politică seu morală a unii jurnalulu, după care vine apoi speculă publicității. Că organu de publicitate generale pentru toti, unde jurnalulu și are numai rolulu seu de pristavu (telalu), aci nu este opiniune, aci jurnalulu care are voce mai forțe este mai cautatu, și și alege musiteri dintre cei cari platescu mai bine vocea lui.

La noi ese unu jurnal; deca a disu o vorbă bună, a laudatu o faptă a guvernului, deodată toti dulăii și catielusii opozițiunii pre elu: este guvernamentalu, vendutu guvernului. Guvernulu este tradatoriu de patriă, titlu inherente fire-cărui guvernulu, datu de către toti acei cari au fostu la guvernulu seu aspira de a fi, și de către toti cei fără slujbă.

Ese altu jurnalulu care critica o faptă a guvernului, unu proiectu alu vre-unii ministru, ieta toti dulăii și catielii cu tainu de pâne și de fleica pre elu cu bătele pre spinare: căne roșiu de toate părțile! Vrei să restorni guvernulu? etc.

Voiescu unu ministru să aiba unu organu alu ideilor se, pre cari le crede elu bine, pentru că unu ministru este unu omu politicu și prin urmare are ideile lui, fire în politică, fire în administrațiune, fire în aplicarea legilor; deci îi trebuie unu organu. Elu caută negresitu juri cu talentu, apropiati în ideile se și le dice:

„Faceti unu jurnalulu, eu potu să ve adjuțu cu atât, și deca jurnalulu d-văstră va isbuti, va veti formă o carieră.“

Ce este extraordinariu aici?

Pentru ce organulu spre esemplu alu unii ministru, capu de cabinetu în actualitate, nu aru avé dreptulu pre care să-lu aiba organulu ori-cărui cetățienu român în constituțiunea română?

Ei bine, organulu lui Agopu Varzaru are dreptu să traiască în republică presei; jurnalulu jidovului Hersiu, are dreptu să traiască chiaru contră textulu constituțiunii în republică presei române. Organulu inse alu lui Lascaru Catargiu primu-mi-

să pusu cu toate acestea unu începutu bun. N'am facu inse aproape nimică pre terenulu social.

Națiunile cele mari au cheltuit sume enorme, și au versatu torrente de sânge până ce și-au potutu formă comerțu și industria natională. Acestea suntă stâncile de granitu, de care s'au spartu toate privilegiile trecutului și acele legi afurisite, cari încatusiau genulu omenescu spre rosinea lui.

Deca voim să facem politică cu succesu trebuie să avem aceste arme. Aristocrația nu avem, și cu atât mai bine; funcționarii suntă omni dependinti și politică lor se marginescu acolo, unde începe opozițiunea pre fatia. Ei în 24 ore, ori suntă pusi la ordine, ori imprasciatii, (vedeti Fagarasiulu!)

A-i acuză pentru această, aru fi ce-va nedreptu. Asiă e pozițiunea lor, și ei facu destulă chiamărei, deca voru impartii dreptatea, și voru pune serviciile lor ori de ce felu la dispozițiunea conationalilor lor, cantandu a înaintă binele și onorea națiunii, din care facu parte. Poporul țieranu ori-cătu de bravu aru fi, prin locuiri și ocupațiunile se, este de parte de foculu loptei, și brățiile lui cele puternice, cându vine torrente ori lipsescu din câmpulu de luptă, ori servescu siarlatanilor, spre a se ucide pre sine însusi cu ele, seu în casulu celu mai bunu victoriă lui se asemăna unii torrente, ce rupe totu, ce-i stă în cale, și apoi trecendu povoiulu, intra ierasi între marginile se. Podurile, zăgăzurile și alte legături sfaramate se facu din nou, și astfelu torrentulu după câte-va momente de libertate absolută, cade iera în catusiele vechi. Că ilustrațiune la partea dintăiu a acestei tese, ne pôte servi caderea lui Cuză Voda, pre care acum cându nu mai este 'lu deplangu și-lu radica cu totii până a-lu pune alături cu Michaiu vitězulu și cu Ștefanu celu Mare. Elu dedu-se poporulu român agricolu din principate libertatea și-lu facuse proprietariu, și cu toate acestea poporulu la cadere n'a ajutat pre celu mai bunu Domnu alu seu.

Pentru partea din urma esemplulu celu mai potrivit este nenorocita revolta a țieranilor români din Zlagna. (Va urmă.)

nistru, care negresitu trebuie sa-si aiba ideile sale care aru voi sa si le desvólte in publicu, trebuie nabusitu, n'are dreptu de vietia in republic'a preseii române?

Pentru ce? Pentru ca Lascaru Catargiu este ministru, si cá ministro nu póte sa fia decâtu tradatoriu de patria, tâlhariu.

Se întielege ca aci discutâmu principie, si numele proprii nu se aducu nici pentru cá sa se defajme persón'a nici cá sa se laude; dicemu Catargiu, precum amu dice Cenusiescu, si déca amu adusu acestu nume, nu este tocmai pentru ca urla pres'a opozitiunii sistematice contr'a unui jurnalul esitu de curendu, strigându-i „esti ala Catargiului“, cá si cându i-aru dice: „esti ala dracului.“

Atâtu mai bine, ca siefulu cabinetului actuale are unu organu propriu ala seu, prin care 'i audimu glascianulu si ii întielegemu ideile. Ne aru paré bine cá tóte jurnalele sa nu se sfiésca a se aretá ceea ce suntu, pentru ca tóte partitele politice, toti ómenii politici cu midlóce, au dreptulu sa-si aiba unu organu de publicitate, cari sa le apere dreptátile, cari sa le arete intentiunile, cá astfelu sa cunósca meritele.

Ce felu, dloru jurnalisti rosii si albi, cei cari nu suntu nici rosii nici albi, n'au dreptu sa traiesca? Cei ce voru veni sa arete ca rosii au mersu pre întrecute cu albi, in jafuri si in calcári de legi, acesti'a n'au dreptu sa vorbésca? D-vóstra vorbiti de opiniune publica de diminétia pâna sér'a, vorbiti de statu parlamentaru, si voiti numai d-vóstra sa vorbiti in loculu tuturor?

A fostu unu esemplu care se aduce de unu jurnalul alu nostru nu tienu minte care, dilele trecute; spunea ca unu negru intr'o adunare la Parisu aru fi dísu: „pre ómenii negri i-a facutu Ddieu, pre ómenii albi i-a facutu Ddieu, pre ómenii mulatri nu i-a facutu Ddieu.“

Amu statu si m'amu gânditu, — se întielege ca cu negrii, jurnalistulu a întielesu pre rosii. Cei cari nu suntu nici rosi nici albi, cine sa-i fi facutu pre ei, ai cui sa fia ei?

Mulatrii in jurnalistica trebuie sa fie, trebuie sa se traduca prin electici între ale dilei, si constitutionalisti între ale formeii statului.

Nici perturbatoru de meseria, nici sustienetoru îndârjitu celoru rele, de frie'a schimbárilor. Si iéra, nici tóte rele ale guverneloru, nici tóte bune; si astfelu iéra, cá sa fimu si mai clari, dicendu unu jurnalul care aru avé spre esemplu de principiu armarea generale a tiercii si instructiunea gratuita si obligátore in poporu, acelu jurnalul déca aru dice: „astadi armarea tiercii merge bine, s'a luatú lucrulu seriosú; spiritulu militarú alu natiunii române amortitu de doi seculi, a începutu a inviá in fia-care caminu de casa! Granicierii suntu de minune, si si sperámu, credemu, ca nu sa se bata bine la fruntariile patriei. Si dicemu iérasii; instructiunea publica merge slabu de totu, in privintia instructiunii poporului amu datu cu 90 la suta îndaratu, de unde eram sub Alecu-Voda-Ghie'a; scólele se desfiintéda mereu prin sate, lefele invetiatoriloru de sate nu se platescu, revisoratele suntu numai nisce sinecure cari facu scandaluri.“

Deci, cum vomu trece, dicendu ca armat'a merge bine si instructiunea merge réu? guvernamentali suntemu séu opozitiune?

Cându vomu dice: sustienemu din proiectulu guvernului cu tóte poterile nóstre, podulu de feru pre Dunare si portulu la Marea-négra, dara combatemu de mórte nóuele junctiuni cu Austri'a, afara de acelea dela Orsiov'a si dela Iticani; spunendu resónele nóstre pentru ce sustienemu un'a si pentru ce combatemu pre ceea-lalta: cum trecemu óre in ochii rosiloru cá sángele, si ai albiloru cá laptele, guvernamentali séu opozanti?

Cându vomu dice: Independéti'a n'a mai gustat'o tier'a de cându cu Danesci. Mare si frumosu lucru e independéti'a, dara déca Mircea si Bogdanu pre lângá generali, nu aru fi fostu si ómeni de statu, si n'aru fi posu tier'a loru sub o pavéza strivitóre póte, dara asigurátore de vietia natiunala, aru fi mai fostu astadi Romani'a? Nu aru fi alcatuitu si ea o particea, doua din acestu mosaicu baltiatu, multicoloru, care se numesce Austria? nu erá sa fimu si noi trecuti in acelu pomelnicu nesfersitu de titluri de tieri si tierisóre cu embleme diferite, cari facu cortegiulu nesfersitu alu casei Habsburgiloru?

No, déca nu ne putemu luá independéti'a precum a luat'o ungurulu avendu cu ce sa si-o tienu, nu e frica de tradarea acelei batráne case, cara n'a

remasu de cátu cu viclenia rafinata din totu patri-moniuulu ei.

Cându dicemu astfelu, ca tóte ca suntemu in stramutare la vorba si ideia de independéti'a, dara suntemu siguri de peirea nóstra. Astadi cu independéti'a nesprjinita prin fórte materiali, proprii ale nóstre, si in afara din puterea amica si sincera a Franciei, cum sa ne credemu? guvernamentali, rosii séu albi?

Lasati, juni redactori, lasati calificárele confratiloru vostri. Suntemu toti servitori ai acelei divinitáti moderne, fiica civilizatiunii: opiniunea publica. Inlaturati dara colomni'a si fiti grei la accusare, pentruca accusarea vóstra sa aiba valóre; fiti scumpi la laude, pentru ca laud'a vóstra sa fia dorita, fiti tari in credintiele vóstre, si fii mándri de ele; déca suntu sincere, nu ve sfiiti a vi le sprjini in publicu. Religiunea nu aru fi déca credintia martiriloru nu s'aru fi manifestatu chiaru in midiloculu chinuriloru. — „Tromp. Carp.“ C. B.

Coler'a s'au ivitu si in cerculu Lapsiului ungrescu.

Acésta bóla epidemica dupa cum vedemu si celimu mai de prin tóte díuarele au strabatutu asiá dicendu in tóte unghiurile Transilvaniei secerandu cu repediune victimele sele. Noi inse cei din partea de cátra média-nópte a Transilvaniei pâna pre la jumetatea lunei lui Iuliu a. c. amu fostu scutiiti ba ne credeamu de totu scapati si feriti de acésta bóla, — inse veni cum dicu 15—16 Iuliu a. c. si cu aceste dile veni si coler'a pentru prim'a data in acestu cercu aretandu-se deodata in dóue comune si anome, in Boereni si Rohi'a unde in furia sea cea mare pre vre-o cáti-va indiviidii puse in momentu. Bravulu notariu cercuale din Rohi'a N. Cosm'a face despre acésta insciintiare la dlu jude procesuale Alessandro Molnár, spre a luá mesurile necesarie possibile intru impedecarea si latirea acestei epidemii mai departe.

Acestu domnu jude procesuale cu inima buna, cu inima de tata, de-si inalbitu cá zapad'a de adencile sele betranetie, de-si este indiestratu cu o familia numerosa si de-si chiaru pre atunci se aflá bolnavu, nu-si pregetá nimic'a, tóte le lasá la o parte si alergá in fug'a mare, provedutu cu tóte medicamentele necesarie spre a ajutá desprópelui seu. Incaruntitulu dnu jude procesuale insocitu de notariulu cercuale N. Cosm'a in restempu de o óra dela primirea insciintiarei se aflá in comun'a Boereni, unde intrandu in spitalulu comunale déjá infintiatu inainte de ce s'aru fi ivitu coler'a in acestu tractu si aci cu multa desteritate începú a corá pre cei bolnavi, si cu intuitiune a instruí pre comitetulu sanitariu despre modulu folosirei medicamentelor precum si despre aceea ca cum trebuie grigitu si frecatu celu lovitú de colera. — Neindestulindu-se numai cu atát'a laudatulu jude procesuale visitá comun'a intréga luándu casa de casa, — cu care ocaziune i insufletí pre bietii sateni la curagiu si ne temere invetiandu-i ca cum trebuie sa traiesca in tempulu acest'a greu, punendu la inim'a fia-cáruí saténu curatién'a si traiulu bunu si regulatu cá pre obstaculii cei mai mari in contra oricároru morburu si cu deosebire a colerei. Totu asemenea facú banulu dnu si in Rohi'a. Fapta frumósá, fapta laudavera si démna de recunoscintia nóstra a tuturor carii vietuimu aici, si acésta cu atát'a mai vertosu, cu cátu dlu jude procesuale e de natiunalitate straina si neromána, — si totusi neluándu in consideratiune nici acésta, nici caruntetiele sele, nici famili'a sea, ba potu sa dícu ca chiaru nici viet'a sea, se espune pre sine ori-cárai periculu numai si numai pentru binele comunu.

Dela 16 Iuliu incóce pâna astadi in 15/8 abia credu ca dlu jude procesuale Alessandro Molnár sa fi pranditu la més'a sea, cu atát'a zelu si energia s'au aretatu si se aretá fatia de bietii sateni in vremea acésta viforósá, cáci cându alérga incóce, cându incolo, nu trece dí, in carea desu numitulu jude proces. sa nu visitéde bolnavii comunelor lovite de colera, care pâna acum suntu numai totu dóue, adeca Boereni si Rohi'a. Si acésta din cauza ca grigi'a si cur'a lovitiloru de colera se efectuesce cu cea mai mare acuratelia din partea comitetelor sanitarie asiediate si introduse de dlu jude procesuale Alessandro Molnár, cari dupa spus'a celoru radicati din colera, suntu totum fac la reinsanatosiarea colerasiloru.

Totu din motiyulu acest'a a buneii ingrigiri si cure vedemu ca in aceste dóue comune atinse de colera in proportiune cu alte comune colerasci de

prin comitat. Clusului numerulu celoru caduti este cu mullu mai neinsemnatu, decâtu acelor'a de pre acolo, cu tóte ca in restempu de 4 septamáni aprópe de cinci au avutu cându cadé si pre aici.

Servésca dlu jude procesuale Alessandro Molnár in privintia acésta de modelu tuturor judiloru procesuali, face fia-care domnu jude procesuale in tractulu seu in tempu de colera atát'a cátu a facutu, si face dlu Alessandro Molnár intr'alu seu, si atunci sa fia securi ca pre de o parte nu numai ca voru scapá de si nu de totu dara celu putienu in mare parte locuitorimea de acésta bóla mistoitóre — iéra pre de alta parte voru atrage asup'a domniloru sele stim'a si iubirea cea adeveratu a suborpinatiloru respectivi. — Precum o castigá acestu dlu jude procesuale alu cercului Lapsiului ungrescu Alessandro Molnár numai si numai prin portarea sea cea escelenta fatia de bietii sateni cercati de acestu tempu periculosu.

Raru jude procesuale va fi acél'a plane nero-mánu despre care sa dica seténulu románu „toti ne-au parasitu in vremea necasuriloru nóstre numai domnulu szolga-biráu mai tiene cu noi, precum o dicu acésta despre dlu jude procesuale Alessandro Molnár.“

Primesce spectate domne jude procesuale respectuós'a nóstra multiamire si recunoscintia, pentru faptele „Ti frumósé.“

La rogarea mai multoru románi din cercu.

A. C.

De lângá Uniadór'a in 21 Aug. 1873.

Domnule redactoru! Intielegendu intr'o notitia scurta a numerului din urma alu „Telegrafulu romanu“, cumea subcomitetulu nostru alu despartimentului Dev'a a proiectatu in sedintia sea din 27 Maiu a. c. infintiarea unui fondu speciale pentru ajutorarea teneriloru meseriasi nascuti pre teritoriulu subdespartimentului VI alu Asociatiunii trans-romane pentru literatur'a si cultor'a poporului románu, — nu potu a nu ve rogá cá se binevoiti a primí in colonele pretiutului d-vóstre jurnalul, esprimarea nóstra de bucuria si de multiamire pentru ingrigirea cea salutaria ce nutrescu membrii numitulu subcomitetu fatia cu tenerimea, dandu-le modru de a poté imbratisiá unu ramu de cultura pâna acum la románi asiá dicendu dara de osebi in partile nóstre neglesu. —

Inteligintii románi din Dev'a merita recunoscintia si lauda si pentru constituirea subcomitetului, — intrecendu intr'acésta pre fratii nostri vecini hatiegani si zarandeni, carii suntu in impregiurári mai favorabile in tóta privintia, si pre lângá tóte acestea n'au constituitu subdespartimentele sele, ba nici n'amu cetitu pâna acum, cá sa fi facutu in ast'a privintia óre care incercare. —

Amu întielesu, cumca adunarea generale prosima a subdespartimentului nostru se va tiené in Uniadór'a, — sperámu, cumca proiectulu acésta salutariu se va primí, ca asiá acél'a sa se inactivéde, — ne rogámu inse de on. subcomitetu, cá si pâna atunci se publice opulu seu in jurnalele natiunale, ca asiá membrii ce se voru aduná se póta previa studiá o cestiune asiá momentuósá, — publicandu totu deodata si protocoalele sele, din care sa se póta vedé chiaru starea lucrului.

Unu preotu de pre sate.

Societatea romána de cultura si limba (d „Tr. Carp.“)

Primimu si publicámu cu mare satisfactiune, cele mai de josu tramise de patriotic'a societate romána de cultura si limba din Silistria.

Ori-ce indemnu din parte-ne cátra enimile románe, a sustiené acésta societate reinvietória de romanismu, aru fi de prisosu, pentru ca tóta anim'a de románu adeveratu trebuie sa bata la asemenea sciri.

Dara, din Dobrogi'a care putemu dícu ca este curatu romána, románi se intindu pre drépt'a Dunarei pâna in midiloculu Serbiei. Si apoi pre Drin prin Epiru, in Macedoni'a pâna in golfulu Tesalonicului, apoi preste Pindu prin Tesali'a pâna in soburgurile Atenei, si iérasii de ceea-lalta parte prin Traci'a pâna in soburgurile Cozantinopolei.

Dara cându guvernele Romaniei au cercetatu aceste? — dara a fostu unu guvernú care a facutu biserici si scóle romanesce pre acolo; a fostu unu guvernú care a intemeiatu o scóla de propaganda macedo-romána in Bucuresci, acelu guvernú s'a resturnatu de cátra strainii, prin patriotii románi, si

astadi mergu tóte in scadere in acésta privintia, pâna acolo chiaru, ca s'a stricatu lunile acestea si chiaru scóla de propaganda macedo-româna din București, imprasciindu-se internii veniti din deosebite pârți locuite de românii de dincolo de Dunare, cu brutalitate chiaru.

Pune dómne streja gurei mele!
Eata piesele ce primimu:

C. B.

Domnule redactoru alu „Trompetei Carpatiloru”! Generositatea dlui Diamandi I. Manole, comerciantu românú din Brasiouu, mi aduse aminte proverbulu popularu: „Cine patimesce acel'a cunosce”. Dlu Diamandi, dopa cum se exprima in adres'a alaturata, vedindu lips'a nóstra de midilóce materialí, avu bun'a vointia a oferí societátiei nóstre o donatiune de 400 franci pentru scopulu de a fundá focarie de lumina si mai cu séma o scóla de fete, care dejá este in ajunu de a i se terminá constructiunea.

Nu e destulu, dle redactoru, de a construi edificie pentru scóle, ci trebuie sa avemu midilóce spre a le dotá si cu personagiulo didactice, dopa trebuintia. De aceste midilóce societatea nóstra inca nu e bine asigurata, si néavendu alte medii, alte sperantie decátu in patriotismulu si generositatea confratiloru nostri români, si in tulpin'a nóstra mama, ve rogu binevoiti a publicá in stimabilulu dvóstra jurnalú pre lánge acést'a si alaturat'a adresa a dlui Diamandi I. Manole.

Inceputurile si scopurile societátiei nóstre, cari suntu curatu numai pentru invetiatura si lumina, au fostu si sunt fundate pre nestramutat'a sperantia ce ne nutresce: ca vomu avea norocire de a primi puterniculu ajutoriu alu confratiloru nostri. Apelámu dara in seraci'a nóstra, la tóte animile generóse ale confratiloru nostri; apelámu si la pres'a natiunale cá sa imbratisiedie caus'a scopulu nostru, si ne consolámu cu sperant'a ca vomu avea norocire a fi auditi.

Primiti dle redactoru, certitudinea preá distinctiei nóstre consideratiuni.

Presedinte: C. Petrescu.

Secretariu: C. Neculaescu.

Eata si adres'a:

Cetatiene si presedinte alu societátiei române de cultura si limba in Silistr'a!

A fostu (póte) scrisu in cartea destinulu cá românulu in tóte tierile ce locuiesce sa suferé de seculi jugulu amarú alu impilárei si persecutiunei, dopa locu si impregiurári in diferite moduri — si de cele mai scumpe drepturi omenesce, fára vin'a lui, a remasu naturalmente inapoiatu in cultura pre lánge cele-lalte natiuni culte.

Cu tóte acestea elu traiesce si va trái, si spre marea mirare a antagonistiloru sei, elu traiesce cu spiritulu si originalitatea române.

Voia giendu in orientu, s'a formatu in mine acea sublima convingere, ca dejá intregu némulu românescú a inceputu a intielege ca salvarea lui constá in acea profetica cugetare a nemuritorulu Cichindelu „Minte! Minte! marita natiune daco-româna, etc. etc. scóle! scóle! si iera scóle! sa fia astadi credeulu românescú!”

Voiu gratia regimulu Majestátiei Sele Sultanelu care, pentru mine, de-si turcu, e mai crestinescu, mai umano, si mai tolerantu decátu multe regime pretinse liberale si crestinesce, dara cari si astadi in lumin'a secululu alu 19-lea prin diferite moduri lucrédia din resputeri a ne desnatiunálisá si a ne impededá in cultura!

Vóne in orientu ve lipsescu numai midilócele materialí, cáci aveti libertatea deplina a ve créa scóle, si a predá in ele eleviloru studiulo in dulcea limba românescú; de acésta dara, de acésta libertate, de acésta tolerantia turcésca ve fericescu, si ve asigurédiu ca suntu inca in multe tieri români, parte lipsiti, si parte in ajunu de a fi lipsiti!

Cu tóta lips'a de midilóce materialí voi a-ti facutu, in scurtu tempu, cu scóla de copii unu frumosu progresu; a-ti desteptatu simtiulu de natiunaltate in români.

La distributiunea premiiloru scólei vóstre cá si copiii orasieni, copiii de tierani din satulu Oltin'a au respunsu esemplaru de bine la tóte intrebárite facute de dsior'a Iancovicu din București si de mine, si aceste tóte sunt viue dovedi ca românulu, fia tieranu fia orasianu din ori-ce parte, avendu focarie de lumina alérge la ele setosu de a se luminá! Cáci cum amu dfsu mai susu, au inceputu sa simta

ca cultur'a e libertatea, ca in scóla constá salvarea sea!

Cunoscu seraci'a vóstra, ea graséza la voi cá si la noi preste Carpati, totusi cutediu a ve díce, ca imediatu sa creati scóle in tóte comenele române din Dobrogia, si o scóla de fetite in Silistri'a, cáci femeile române in Tesali'a si Macedoni'a dela Aurelianu pâna acum ne-au conservatu mai bine originea române! Si prin scóla ne o va conservá si mai bine, pentru ca feme'a prin cultura devine o mama buna, si istoria române ne spune ca toti fiii ei cari au ilustrat'o au avutu mame bune.

Pentru acestu nobilu si sântu scopu de a ve créa focarie de lumina, apelati in seraci'a vóstra la românii de anima; frati nostri din tóte tierile surore, apelati chiaru la mam'a nóstra comuna cárei'a Dumnediu i-a datu o sórte mai favorabile, cáci ea are impériosa datorita cá din arterele animei se se lasa a curge midilóce de cultura corpulu intregu românescú — decá nu voiesce cá si ea sa ajunga in fatal'a sórte a ficeloru sele.

Asiá dara sa voiți si ve-ti potea. Cu tóta seraci'a nóstra ajutându-ne unii pre alii fratiesce, si lucrându prin resputeri pre acestu terenu, ve asigurédiu ca in curendu si la voi voru esí din opinc'a românescú talente si genie, cari prin scóle cultivându-se, voru face onórea némulu românescú.

Fratiesce imbratisiendu-ve ve urediu fericire si reuire in scopurile ce societatea vóstra lucréza si ducu de suveniru fratiloru vostri preste Carpati, acea buna veste: ca din somnulu celu de mórte v'ati desteptatu si voi!

Terminando ve rogu sa primiți din parte-mi spre acestu scopu franci patru sute N. 400.

Diamandi I. Manole,
comerciantu in Brasiouu.

Varietáti.

**. (Procesulu lui Bazaine).
Diu'a pentru pertractarea procesulu lui Bazaine nu e inca statorita, cáci se ascépta mai întâiu resolvirea cesiunii constitutionale in camera, pentru a poté preveni pre bonapartisti, cari nu voru intrelasá a produce o escitatie in armata. Se prevede ca decurgerea acestei pertractári va fi sgomotósa si va provocá discussiuni infocate. Procesulu va durá 2 1/2 luni. Senguru actulu de incusatiune va pretinde 18 óre, asiá dara vre-o 4—5 siedintie. In acestu actu de incusatiune se va espune intrég'a viétia a maresialulu Bazaine, dela prim'a lui actiune militara pâna la capitularia dela Metz. Mai întâiu se va face o caracteristica generale asup'a viétiei lui militarie; dopa acea voru veni la discussiune faptele lui din Spania, unde a loptatu cá capitaniu in legiunea strainiloru pentru isabelisti firesce ca cu concessiunea regimulu lui Luis Philipp. Dupá aceea retornandu din Spania, unde a loptatu cu bravura pentru caus'a reginei Isabel'a iera in Francia, a mersu in curendu in Africa, unde fu lungu tempu chefulu unu bureau arabicu. Dupá mórtea maresialulu de Saint Arnaud Morny facú pre Napoleonu III. atentu asup'a lui Bazaine si in urm'a acestei recomandatiuni intrádu in servitiulu bonapartistiloru fu concreditu cu missiunea memorabila dela Mexico unde prestádu servitiu insemnate pentru scopurile lui Napoleonu fu radicatu de acest'a la rangulu de maresiale. In actulu de incusatiune se atinge procederea si tienut'a lui in Mexico fórté pre largu. Cátra finea imperiulu sa fi avutu densulu referintie si cu opositiunea. In urma isbucnindu lupt'a fatale cu germánii armat'a francesca carea erá sub comand'a lui Mac-Mahon deveni captiva la Sedana si dopa acea curendu capitulá si Bazaine la Metz. Acésta capitulare rusinósa e obiectulu principálu alu acestei incriminatiuni si procesulu de siguru va fi cu atátu mai interesantu, cu cátu in decurgerea pertractári se voru desfasurá si destusi tóte fazele, prin care a trecutú armat'a dela Metz pâna la diu'a capitulárii. Se voru examiná motivele capitulatiunei si se va cerceté, ca a fostu acésta predare a fortaretiei o necesitate séu numai o tradare culpabila. — Pertractarea va erétá, de a fostu numai Bazaine singuru, séu si alte persóne complicate in acestu actu. Togm'a pentru ca suntu multi compromisí, procesulu se va traganá inca unu tempu indelungatu. Aparentiulu lui Bazaine e renumitulu advocatu Lechand.

ad Nr. c. p. 15/1873.

Concursu.

Pentru ocuparea de 3 posturi invetiatoresce la scóla gr. or. in Sighisior'a se deschide concursu pâna in 15 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Pentru invetiatoriulu de clas'a a III 300 fl. v. a. si 3 stenjini de lemne.
2. Pentru invetiatoriulu de clas'a a II 250 fl. v. a. si 3 stengini de lemne.
3. Pentru invetiatoriulu de clas'a I-ia 175 fl. v. a. si cuártiro de o persóna in edificiulu scólei si lemne pentru incalditu de ajunsu.

Cáte 175 fl. din lefele de susu se redica cu cuitantia in rate lunarie din cas'a alodiala si restulu pâna la 300 fl. si 250 fl. dela comun'a bisericesca.

Concurentii au de a-si asterne soplichele loro instruate in intielesulu Stat. org. la comit. subscrisu parochiale sub adres'a presiedintelui Ioanu Siandru.

Invetiatorii suntu obligati pre lánge obiectele propunende in scóla, se conducá in lánge Duminec'a si s'erbatórea cantárilor bisericesce la st'a liturgia in coru cu copiii din scóla si a tiené órele de repetitiune.

Cei ce voru documentá unu tempu mai lungu de servitiu invetiatorescu si calificatiune mai corresponsundietória voru fi preferiti.

In contielegere cu protopresbiterulu respectivu, Sighisior'a in 20 Augusto 1873.

Comitetulu parochialu.

(1—3)

I. Siandru.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii invetiatoresce la scóla confessionalá gr. or. române din Danesiú protopresbiteratulu Sighisior'ei se publica pâna in 15 Augusto st. v. a. c. concursu.

Emolumentele impreunate cu acésta statiune invetiatoresca suntu:

1. In bani gat'a 50 fl. v. a. din cas'a alodiala.
2. In bucate 70 ferdele de cucurudiu sfermatu.
3. Cuártiru liberu in edificiulu scólei cu dóne odai, gradina de legumi alaturata cu o gradina de unu caru de fenu.
4. Unu pamentu aratoriá de unu caru de cucurudiu si o picicaria. —
5. La nascerea Domnului a trei'a parte din venitulú usuatu si lemne de incalditu de ajunsu.

Concurentii au pre lánge ascernerea documentelor de calificatiune prescise in stat. organicu pentru carier'a invetiatoresca cátra scaunu protopopescu gr. or. alu tract. Seghisior'ei pâna la terminulu susu fipsatu a document'á cu sciu baremu dóne limbi din limbile patriei recunoscuté, ca suntu deprinsi in cantárilor bisericesce.

Danesiú 29 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.

Inspectorele scolaru greco-orientalu alu tractulu Seghisior'ei.

Zacharia B o i u

(3—3)

Protopopu.

Nr. 57.

Concursu *).

Pre anulú scolaricu 1873/4 se escrie concursu pentru dóne stipendie din fundatiunea lui Gojdu de câte 300—400 fl. eventualmente, adeca la casu de promotiune dintr'unu stipendiu mai micu intr'unulu mai mare pentru dóne de câte 100—200 fl. pentru ascultatorii de sciintiele medicali, tehnice si juridice, preferendu-se intre asemenea calificati ascultatorii de medicina si tehnica.

Competintii sa-si indrepteze petitiunile concursuali instruite cu atestatele de botezu, de paupertate si de studie cátra reprezentantia fundatiunei lui Gojdu Pest Városháztér. 8. sz. pâna la 15 Sept. a. c. cal. nou, descoperindu totu-odata, decá mai trage de unde-va vre-unu stipendiu séu nu?

Totu de odata se provocá stipendistii acestei fundatiuni, ca pâna la susu atinsulu terminu se arete rezultatulu studieloru din anulú trecutú, pentru ca la din contra, stipendiuulu avutu se va conferi altóia. Pest'a 6 Aug. 1873.

Reprezentantia fundatiunei lui Gojdu.

Georgiu M o c i o n i.

Cav. de Puscaru

notariu.

(3—3)

*) Cele-lalte jurnale române potú reproduce acésta escriere de concursu.